

Moment van invaren cruciaal

Eén van de meest cruciale onderdelen van de WTP heeft betrekking op het opgebouwde pensioenvermogen van 1.500 miljard: het invaren van het vermogen in de nieuwe regeling. De meeste aandacht gaat in de wetgeving en media uit naar de wijze waarop dat verdeeld moet worden, oftewel “Wie krijgt wat?”

Maar net zo belangrijk, zo niet belangrijker, is de vraag: “Wanneer wordt dat individueel toebedeelde vermogen belegd?” Want gebeurt dat op het verkeerde moment, dan kan dat grote gevolgen hebben. Eerst even een voorbeeld.

Wie op 5 september 2000 € 100.000 in de AEX had belegd, had op 20 februari 2023 – afgezien van de tussentijds uitgekeerde dividenden € 109.000 vermogen opgebouwd. Wie dezelfde investering op 6 augustus 2002 had gedaan, had op 20 februari 2023 € 243.000 opgebouwd.

Wat wil ik hiermee zeggen? Het instapmoment is gigantisch belangrijk, zeker als het om een eenmalige storting gaat. En omdat niemand weet wanneer dat juiste instapmoment (en ook uitstapmoment) is, wordt geadviseerd gespreid in te leggen (periodiek beleggen). Hierdoor worden goede en slechte instapmomenten uitgemiddeld en wordt voorkomen dat men op het verkeerde moment instapt.

Voor (staats)obligaties geldt een soortgelijk verhaal, maar daar is één zekerheid: als je tot de expiratedatum blijft zitten, krijg je in ieder geval het beloofde rendement en ingelegde vermogen terug. Bij een tussentijdse stijging van de rente blijft het overigens wel zuur dat je veel rendement laat liggen, hetgeen zichtbaar wordt door de forse daling van de marktwaarde van de obligatie op dat moment.

Wat betekent dit voor de WTP?

Nadat een pensioenfonds is overgestapt op een solidaire of flexibele premieovereenkomst, worden voor de actieve deelnemers maandelijks nieuwe gelden ingelegd. Daarmee voldoen die stortingen aan de beleggingsstrategie om periodiek te beleggen.

Maar hoe gaan pensioenfondsen om met de individueel toegekende bedragen vanuit de 1.500 miljard pensioenvermogen? Die zijn namelijk te vergelijken met een eenmalige storting, en gelet op het bovenstaande, is het instapmoment van grote invloed op het uiteindelijke resultaat.

Ik verwacht dat het vertrouwen in het nieuwe pensioensysteem een flinke deuk gaat oplopen, als het individuele pensioenvermogen kort na de start een forse daling ondergaat. Of als over een paar jaar blijkt dat het instapmoment wel erg slecht gekozen was.

Alternatieven?

De meest rigoureuze oplossing is: niet-invaren. Maar ook stapsgewijs invaren is een mogelijkheid. Daarnaast kan bij aanvang een extra reserve gevormd worden die bij calamiteiten ingezet kan worden. Welke oplossing ook gekozen wordt, belangrijk is transparante en begrijpelijke communicatie over de gekozen optie en wat die optie betekent voor de deelnemer.

*Ron van Os,
medevoorzitter KPS werkgroep Modernisering Pensioenstelsel*

